

1942

Nr 511—514.

Utkom från trycket
den 30 juni 1942.

Nr 511.

L a g

om ändring i lagen den 28 maj 1886 (nr 46) angående stenkolsfyndigheter m. m.;

given Stockholms slott den 30 juni 1942.

Vi GUSTAF, med Guds nåde, Sveriges, Götes och Vendes Konung, göra veterligt: att Vi, med riksdagen¹, funnit gott förordna, att 3, 4 och 8 §§, 13 § 1 mom., 14 § 1 mom. samt 18 och 30 §§ lagen den 28 maj 1886 angående stenkolsfyndigheter m. m.² skola erhålla ändrad lydelse på sätt i det följande angives samt att till lagen skall fogas ett nytt kapitel, betecknat 8 kap., av nedan angiven lydelse.

3 §.

Då koncessionsansökning inkommit, har Konungens befallningshavande att ofördröjligen införa kungörelse därom i allmänna tidningarna och tidning inom orten samt föranstalta, att kungörelsen varder anslagen på lämpligt ställe i orten och delgiven industriella företag, som beröras av ansökningen.

Kungörelse, varom — — — frågan beroende.

Kostnaden för — — — sökanden förskjutas.

4 §.

Inom tre månader från den dag kungörelsen om ansökningen varit införd i allmänna tidningarna äge den, som anser sin rätt vara av frågan beroende, att hos Konungens befallningshavande i länet skriftligen anföra vad han till bevarande av sin rätt aktar nödigt.

Efter utgången — — — sökanden beviljas.

8 §.

I koncession — — — skall fullgöra.

Koncessionen må ej överlåtas utan Konungens medgivande.

13 §.

1 mom. På mindre avstånd än etthundra meter från boningshus eller från annan åbyggnad, där den är uppförd vid gård, eller från tomtplats eller trädgård må område för arbete i dagen enligt 12 § icke anvisas utan tillstånd av så väl ägaren till byggnaden, tomtplatsen eller trädgården som den, vilken därtill har nyttjanderätt.

14 §.

1 mom. Område, som enligt 12 § av bergmästaren anvisas för arbete i dagen, skall, med det undantag som i 2 mom. här nedan sägs, av koncessionsinnehavaren lösas; och äge därvid vad i lagen om expropriation stadgas motsvarande tillämpning, dock att förhöjning av ersättningen skall ske med hälften av det belopp som skall utgå jämlikt de i samma lag stadgade grunder.

18 §.

Tillskyndas jordägare eller annan genom arbete, som på grund av kon-

¹ Riksdagens skrivelse 1942:385.

² Ang. lagens rubrik se 1933:180.

cession verkställes, skada eller intrång, som ej förutsetts vid inlösen enligt 14 § 1 mom, skall ersättning därför givas av den, som innehar koncessionen.

Avser ersättning, som nu sagts, gottgörelse för bestående skada eller intrång å fastigheten, skall den nedsättas hos Konungens befallningshavande, och gälle om fördelning och utbetalande av nedsatt belopp i tillämpliga delar vad som är stadgat för det fall att enligt lagen om expropriation nyttjanderätt eller servitutsrätt upplåtes; dock att beloppet må utan hinder av vad nu sagts utbetalas direkt till sakägaren, där det är väsentligen utan betydelse för annan rättsinnehavare i avseende å fastigheten.

30 §.

Bergmästaren låte anslå beslut om vilostånd på lämpligt ställe i orten.

8 KAP.

Om alunskifferfyndigheter.

56 §.

Rättighet att för utvinnande av olja eftersöka och bearbeta alunskifferfyndighet är beroende på koncession, som meddelas av Konungen.

Vid meddelande av koncession bestämmer Konungen, i vilken omfattning skifferfyndigheten årligen må utnyttjas och vilka åtgärder som skola vidtagas för att återställa marken i lämpligt skick, sedan skifferfyndigheten eller del därav tillgodogjorts. Vid koncession skola ock fogas de föreskrifter, som finnas påkallade för att förebygga att annat industriellt företag hindras i sin utveckling eller som eljest finnas erforderliga ur allmän eller enskild synpunkt.

Konungen äger tillika vid meddelande av koncession bestämma, i vilken omfattning fyndigheten skall utnyttjas för att den rätt som grundas på koncessionen skall äga bestånd.

57 §.

Vad i 2—5, 7—9, 11—21, 32—40, 42—44 och 48 §§ är stadgat angående stenkolsfyndigheter skall, med de avvikelser som föranledas av bestämmelserna i detta kap., äga motsvarande tillämpning i fråga om alunskifferfyndigheter.

I fall, som här avses, skall utgå förhöjning å ersättning, som i 14 § 1 mom. sägs, allenast såframt den mark, som löses, är avsedd att tagas i anspråk på annat sätt än i 60 § sägs.

58 §.

Den, som erhållit koncession, äge uteslutande rätt att, med de villkor och inskränkningar denna lag innehåller, inom det område, koncessionen omfattar, för utvinnande av olja eftersöka samt bearbeta och tillgodogöra sig därstädes befintlig alunskifferfyndighet. Sedan område för arbete i dagen enligt 12 § anvisats för inlösen, må alunskifferfyndigheten därinom ej heller eljest utnyttjas av annan. Har koncessionen inskränkts till viss metod för fyndighetens tillgodogörande, lände det till efterrättelse.

Koncessionsinnehavaren må tillgodogöra sig kalksten och andra mineraliska ämnen, som måste brytas för tillgodogörande av skiffern eller som eljest förekomma i sådant samband med denna att de ej kunna tillgodogöras för sig. Bearbetas alunskifferfyndighet på annat sätt än medelst brytning, må gas, som därvid erhålles, tillgodogöras av koncessionsinnehavaren.

Är mineralfyndighet inmutad inom det område, som omfattas av koncessionen, vare lag som i 17 § sägs. Vad i sistnämnda paragraf stadgas om ordnande av särskilda slag av arbeten skall med avseende å alunskifferfyndighet gälla jämväl i annat fall än där sägs.

59 §.

Är fyndigheten icke avsedd att bearbetas medelst brytning, vare koncessionsinnehavaren ej pliktig att lösa område för arbete i dagen, över vilket han icke behöver förfoga under längre tid än tre år. Skall förty inlösen ej äga rum, gälle i stället för 12 § följande.

Område för arbetet skall av bergmästaren i orten, efter kallelse å jordägaren, anvisas i mån som koncessionsinnehavaren behöver taga i anspråk mark under löpande eller nästföljande kalenderår. Området skall inläggas å koncessionskartan, varav kopia skall tillställas jordägaren i vad honom rör. Kostnaden för förrättningen skall gäldas av koncessionsinnehavaren; och åligge honom att hålla erforderligt stängsel kring området. Tages anvisat område ej i anspråk senast inom nästföljande kalenderår, vare bergmästarens beslut förfallet.

Ersättning med anledning av arbetet utgår enligt vad i 18 § sägs.

60 §.

Jordägaren vare berättigad att av koncessionsinnehavaren erhålla en avgift med femton kronor för ar av den mark, inom vilken skiffer brutits i dagen eller under jorden eller olja utvunnits, vare sig marken blivit inlöst eller ej. Koncessionsinnehavaren skall inom januari månad till jordägaren erlægga vad enligt denna paragraf tillkommer jordägaren för mark, som tagits i anspråk under nästföregående arbetsår.

Vad i 23—25 §§ stadgas om avgift, som där sägs, skall äga motsvarande tillämpning å avgift, som avses i första stycket.

61 §.

Koncessionsinnehavaren vare pliktig att upprätta karta över fyndighetens bearbetning enligt de föreskrifter, som meddelas av Konungen eller, efter Konungens bemyndigande, av bergsöverstyrelsen.

62 §.

Den som bryter mot föreskrift, som meddelats med stöd av 56 § andra stycket, eller underlåter att fullgöra vad honom åligger enligt 61 §, straffes med dagsböter. I fråga om åtalsrätt gälle vad i 44 § stadgas.

Åsidosätter någon föreskrift, som meddelats enligt 56 § andra stycket, eller utnyttjas ej skifferfyndighet i den omfattning, som enligt 56 § tredje stycket är föreskriven, må koncessionen förklaras förverkad, om avvikelsen är avsevärd.

Utom den, vars enskilda rätt är i fråga, må kronans ombudsman föra talan om koncessionens förverkande.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 1942.

Ansökan om koncession må göras redan före lagens ikraftträdande. Har sådan ansökan ingivits, må den som före lagens ikraftträdande börjat utvinna olja ur fyndigheten, utan hinder av vad i lagen stadgas, fortsätta därmed till dess Konungens beslut meddelas.

Vad i 8 § andra stycket stadgas skall ej, utan att särskilt förbehåll skett, gälla, där koncession meddelats före lagens ikraftträdande.

Det alla som vederbör hava sig hörsamligen att efterrätta. Till yttermera visso hava Vi detta med egen hand underskrivit och med Vårt kungl. sigill bekräftat låtit.

Stockholms slott den 30 juni 1942.

GUSTAF.

(L. S.)

(Justitiedepartementet.)

THORWALD BERGQUIST.

